

POSICIÓ DE CCOO DE CATALUNYA SOBRE EL PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL NOU ESTATUT

Els canvis polítics produïts a Catalunya i Espanya han creat unes condicions més favorables per a la reforma de l'Estatut que no es poden desaproveitar.

Per a Comissions Obreres el nou Estatut és una gran oportunitat per fer efectiva la voluntat del poble de Catalunya d'ampliar el seu autogovern i millorar el finançament i per afermar una identitat nacional construïda a partir del reconeixement i millora dels drets socials de ciutadania.

Una reforma necessària

Comissions Obreres fem un balanç positiu de l'Estatut aprovat el 1.979, que ha permès recuperar les institucions pròpies de Catalunya i desenvolupar l'autogovern, però creiem que és necessari un nou Estatut per afrontar les noves realitats i els canvis socials, econòmics, polítics, culturals i ecològics que s'han produït a la nostra societat. Fenòmens com el de la globalització i el canvi tecnològic, la nova immigració o el procés de construcció europea, justifiquen plenament la necessitat d'assumir noves competències i noves funcions per part del Govern de la Generalitat de Catalunya.

Volem un Estatut ambiciós, socialment avançat i que respecti el marc constitucional

Comissions Obreres volem un Estatut ambiciós, que ens permeti avançar en la construcció nacional de Catalunya i en una relació federal amb el conjunt de l'estat.

I volem que sigui socialment avançat i amplii els drets socials de ciutadania, perquè per a CCOO el nou Estatut ha de ser sobretot útil per a les persones, per a millorar la seva vida quotidiana.

Opinem que l'Estatut que surti del Parlament de Catalunya ha de respectar el marc constitucional, tal com es van comprometre totes les forces polítiques al iniciar el procés de reforma. I en aquest sentit s'han d'incorporar al text que s'està elaborant les observacions fetes pel Consell Consultiu de la Generalitat.

Introduir en l'Estatut aspectes que no siguin constitucionals és apostar per fer-ho inviable. Seria la millor forma de no avançar.

El nou Estatut ha estat avalat ens els seus continguts fonamentals pel Consell Consultiu i Comissions Obreres creiem que en la seva globalitat suposa un avenç significatiu en drets, competències i finançament en relació a la situació actual.

S'incorporen nous drets socials de ciutadania

El nou Estatut incorpora un Títol de Drets, deures i principis rectors, que amplia els drets socials de ciutadania i recull moltes de les aportacions que com a Sindicat hem fet durant la seva elaboració.

Valorem molt positivament la Carta de drets, que ha hagut de superar l'oposició del Partit Popular i les reticències de CiU. La posició dels Sindicats, que hem fet de la defensa d'aquest tema una qüestió prioritària, ha estat decisiva perquè el Títol de Drets i deures es mantingui dins l'Estatut i vinculi els poders públics en el seu compliment. Aquest és possiblement una de les matèries en què s'ha posat més de manifest el contrast entre les posicions progressistes i les conservadores.

D'altra banda, el Consell Consultiu ha elogiat aquesta incorporació que considera plenament constitucional. Lògicament, el Títol de Drets, deures i principis rectors fa referència a temes sobre els quals la Generalitat té competències.

Entre els nous drets socials que contempla l'Estatut estan el dret a una renda garantida de ciutadania que assegurï els mínims d'una vida digna per a les persones que es troben en una situació de risc d'exclusió social o de pobresa; el dret a la protecció davant de les situacions de dependència; la promoció de polítiques públiques que afavoreixin l'emancipació de la gent jove, especialment en matèria d'ocupació i habitatge i el dret a l'accés a les noves tecnologies de la informació en l'àmbit laboral.

Volem destacar que l'Estatut incorpora entre els seus objectius l'emancipació dels joves gràcies a les propostes i a la insistència que s'ha fet des d'Acció Jove.

Compartim que el nou Estatut reculli el caràcter laic de l'ensenyament públic.

S'amplien les competències

En el nou Estatut hi ha una ampliació important de les competències de la Generalitat. En matèria laboral, hem de destacar en primer lloc: la creació d'un marc català de relacions laborals, que és una proposta històrica feta per Comissions Obreres i assumida per la gran majoria de forces polítiques i socials de Catalunya.

El nou Estatut fomenta la concertació social i la participació d'empresaris i sindicats, i amplia competències en matèria d'Inspecció de treball, formació professional i polítiques d'ocupació.

En general, s'amplien les competències executives de la Generalitat en matèria laboral incorporant les polítiques passives, que inclouen la gestió de les prestacions d'atur.

El projecte recull expressament el Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya com a òrgan consultiu del Govern de la Generalitat.

També permet disposar de competències en matèria d'immigració (règim d'acollida, gestió de permisos de treball, etc.). Per avalar la constitucionalitat d'aquestes competències que es reclamen en matèria d'immigració, el Consell Consultiu estableix una diferenciació entre estrangeria i immigració.

Reconeixement de Catalunya com a nació

Comissions Obreres ens identifiquem plenament amb la definició que es fa de Catalunya com a nació, que exerceix el seu autogovern a partir d'un Estatut renovat i en el marc de la Constitució.

Considerem molt important el reforçament dels instruments per afermar el català i el seu ús social com a llengua pròpia que és de Catalunya, al mateix temps que s'avança en la igualtat jurídica del català i el castellà en tots els àmbits.

Es garanteixen millor les competències de la Generalitat

Coincidim en la necessitat que el nou Estatut garanteixi millor les competències de la Generalitat per tal d'evitar els problemes generats en el passat per diferents Lleis Orgàniques i Lleis de Bases, que mitjançant un exercici expansiu de les competències estatals han retallat i desnaturalitzat molt sovint les competències autonòmiques. Aquesta és una qüestió important per a millorar la qualitat de l'autogovern.

Això es proposa fer mitjançant mecanismes que precisin molt més el contingut de les competències de la Generalitat i que el Consell Consultiu considera constitucionals.

Un millor finançament

En opinió de Comissions Obreres és necessari un millor finançament, que permeti:

- 1.- Incrementar els ingressos que rep la Generalitat, que avui estan per sota de les seves necessitats.
- 2.- Ampliar la capacitat de decisió i gestió sobre els impostos que es recapten a Catalunya.

Comissions Obreres defensem que Catalunya faci una contribució a la solidaritat perquè és una comunitat rica en relació a la mitjana de l'estat. Però això, que és un fet completament lògic, no hauria de comportar, com ara succeeix, que una Comunitat que aporta en termes nets rebí menys ingressos per càpita que la mitjana per a fer polítiques socials o que el resultat final comporti una pèrdua de posicions en relació a abans de l'anivellació en relació a altres comunitats autònomes. És necessari doncs que el nou sistema de finançament asseguri l'equilibri necessari entre solidaritat i esforç fiscal.

D'altra banda s'han de millorar les inversions públiques que fa l'estat a Catalunya, que han estat durant molts anys molt per sota de la seva contribució al PIB estatal i, fins i tot, de la seva població. Això ha contribuït a generar un dèficit de infraestructures, que incideix de forma negativa en la competitivitat de la economia catalana i és un factor d'ineficiència pel desenvolupament del conjunt de l'estat.

S'ha d'incrementar la capacitat normativa sobre els impostos per augmentar la corresponsabilitat fiscal – si es té autonomia per a la despesa també s'ha de tenir sobre els ingressos- i s'han de poder gestionar els impostos que es recapten a Catalunya mitjançant una Agència tributaria pròpia.

En opinió de CCOO, l'Agència tributaria de Catalunya hauria d'incorporar una fórmula de consorci amb l'Administració tributària de l'Estat, que garanteixi alhora l'autogovern fiscal i l'eficiència en la gestió dels tributs i el combat contra el frau fiscal.

Comissions Obreres volem més capacitat de decisió sobre els impostos que es recapten a Catalunya, però també volem que la major capacitat normativa es faci servir per a fer polítiques progressistes en matèria fiscal, que no és el que fins ara malauradament ha succeït.

Totes les actuacions que s'han fet de política fiscal per part dels diferents governs de la Generalitat sempre han anat en la mateixa direcció: baixar impostos directes sobre les rendes i el patrimoni i pujar impostos indirectes que paguen per igual tots els ciutadans i ciutadanes amb independència del seu nivell de renda.

Una gran oportunitat que no es pot frustrar

Aconseguir un nou Estatut és una gran oportunitat que no es pot frustrar. Per això demanem a les forces polítiques que es faci un esforç de responsabilitat i generositat per posar per davant els interessos del país i dels seus ciutadans i ciutadanes. I que es tingui la flexibilitat necessària per trobar el consens que permeti aprovar el nou Estatut.

La manca d'un diagnòstic compartit entre les forces polítiques parlamentàries ha dificultat sens dubte el procés d'elaboració del nou Estatut. Però això no hauria de ser un obstacle insalvable per a la seva aprovació a menys que el que s'estigui impugnant en el fons siguin els continguts progressistes que té el nou Estatut.

D'altra banda, l'Estatut és un pacte de Catalunya amb l'Estat que ha de ser fruit d'una negociació. En aquest sentit, demanem que la proposta d'Estatut que pugui sortir del Parlament de Catalunya respecti el marc constitucional per tal que el nou Estatut pugui ser ratificat en els seus aspectes essencials en les Corts espanyoles complint amb els requisits exigits d'ampli consens i constitucionalitat.

Aprovar en el Parlament de Catalunya, en el text de l'Estatut, continguts que el Consell Consultiu ha dit que són inconstitucionals – i que, en conseqüència, se sap que no poden prosperar amb les regles del joc d'aquesta reforma que tothom havia manifestat acceptar- seria un exercici de irresponsabilitat que no podem compartir.

Per a CCOO el nou Estatut és una oportunitat per a millorar l'encaix de Catalunya dins un Estat que volem federal i plurinacional.

Comissions Obreres ens reconeixem en el nou Estatut

Comissions Obreres hem participat de forma activa en el procés d'elaboració de l'Estatut aportant propostes, que en general han estat recollides. Ens reconeixem en el nou Estatut especialment pel que fa a la millora dels drets socials.

Manifestem el compromís de continuar aquesta tasca explicant els seus continguts entre els treballadors i treballadores de Catalunya per tal de contribuir a aconseguir un ampli suport social i polític al text que pugui sortir del Parlament.

Per CCOO seria un greu error minusvalorar els continguts i les potencialitats que por tenir el nou Estatut. No estem davant d'un Estatut de mínims o en una posició resignada, sinó que estem davant d'una proposta ambiciosa que ens pot permetre afrontar en millors condicions els reptes econòmics i socials que ha d'encarar Catalunya en els propers anys.

Una forma d'interessar a la ciutadania i mobilitzar-la en favor de l'Estatut és explicar els seus continguts. Però creiem que la millor forma d'interessar-la és reforçar els continguts socials de les polítiques del govern de la Generalitat per tal que els ciutadans i ciutadanes de Catalunya puguin visualitzar una relació d'utilitat entre els instruments d'autogovern i la millora de les seves condicions de vida.

En aquest sentit, demanem que els propers Pressupostos de la Generalitat tinguin un clar contingut social, que ens permeti avançar des de ja en la qualitat de l'ocupació i en la millora de les prestacions socials.

Barcelona, 28 de setembre de 2005

Comissió Executiva de la
Comissió Obrera Nacional de Catalunya